

A Siroki díj (vándorserleg) eddigi tulajdonosai

1993 Péter Géza
1994 Ballagó Emánuel
1995 Virágh Dezső
1996 Laskay Sándor
1997 Vas Sándor
1998 Tóth Sándor
2001 Lakó Antal
2002 Gere Géza
2004 Diószeghy Sándor
2005 Soós János
2006 (Dogosi Károly jelölt, elhalálozott)
2008 Makai Pál
2011 Pócsi Béla
2012 Pálincás György
2013 Maróti Béla
2014 Paraszka János
2015 Lipták József
2016 Kerek László
2017 Kertész Dezső
2018 Gergáczy Imre
2019 Fülöp János
2021 Dr. Fekete Csaba
2022 Dr. Vörös Zéta András
2023 Papp László és Papp István

SIROKI ZOLTÁN ALAPÍTVÁNY

IDŐSZAKI KIADVÁNYA

51. SZÁM

2024 JÚLIUS-SZEPTEMBER

IMPRESSZUM

SIROKI ZOLTÁN ALAPÍTVÁNY IDŐSZAKI KIADVÁNYA

MEGJELENIK: negyedévente

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG: az alapítvány elnöke és kuratóriumi tagjai

A kuratórium elnöke: Varga Sándor
A kuratórium tagjai: Küzmös Csaba
Lakó Antal
Vajó Sándor
Virágh Dezső

LEVELEZÉSI CÍM: Varga Sándor Nyírtura, Rózsa u. 10. 4532

EMAIL CÍM: vargasa@freemail.hu

HONLAP: www.sirokialapitvany.hu

ADÓSZÁMUNK: 18044861-1-15

A kelést követően csibe indítóval kezdem a táplálást, apróra darálva, főtt tojással kiegészítve. A növendékeket 2 hetes koruktól ajánlott elkezdni nevelőtáppal etetni. Saját tapasztalataim alapján a jobb növekedési ütemmel és erősebb immunrendszerrel rendelkeznek a csibék, ha a nevelési időszakban végig nevelőtáppal takarmányozzuk őket. A csibéket legkésőbb kéthetes korukig 6,5 milliméteres, varratmentes fém zártgyűrűvel látom el.

A növendéken két hónapos koruk környékén (egyenként változhat) elkezdnek a nemi különbségek megjelenni. Az felnőtt példányokat a tenyésztidőszak megkezdéséig lehetséges csoportosan tartani, de a párzási időszak kezdete előtt pár héttel ajánlott külön elhelyezni őket, mert a kakasoknál megkezdődik a tyúkukért történő rivalizálás.



Fotó: www.wallpaperflare.com

A képkikkelyes fűrj tartását csak olyan díszmadártartóknak ajánlom, akiknek van már tapasztalatuk a díszfűrjek tartásában. Egy igen aktív, mozgékony fűrjféléről beszélünk, amely megszínésítheti az udvarunkat jelenlétével.

Bencsik Dominik Bence

TENYÉSZTŐI BESZÁMOLÓK A HAZÁNKBAN TENYÉSZTETT RITKA MADÁRFAJOK TENYÉSZEREDMÉNYEIRŐL 73. RÉSZ

Tisztelt Madárbarát!

A kékpikkelyes fűrj (*Callipepla squamata*) tartása, tenyésztése

Hazánkban a díszfűrjfélek tartása egyre nagyobb népszerűségnek örvend a díszmadártartók körében. A Coturnix csoportba tartozó madarak általában a talajon élnek, és fajtától függően éjszakára felhúzódnak a fákra, vagy a bokros növények alá húzódnak be.

A fűrjfélek általánosságban tekintve vegyes táplálkozásúak. Természetes táplálékuk magok, féléret magok, növényi hajtások, rovarok és lárvák. A kékpikkelyes fűrj hazája Észak-Amerika területei. A száraz homokos területeket kedveli, bokros növényekkel tarkítva. Jó röpképességgel rendelkezik, de ezt röpdés tartás esetén nem alkalmazza.

A kékpikkelyes fűrj alapszínezete kékes-szürkés alapon sötét körvonallal szegélyezett pikkellyel szegélyezett mellkassal, kék alapú aranyszínezetű bőbitával rendelkezik. Testmérete 25 centiméter, rövid faroktollai vannak.

A kakasok a tyúktól nehezen megkülönböztethetők. A felnőtt madarak esetében a begy és melltájékon lévő tollcséve melletti sáv a kakasok esetén arany színezetű, a tyúkoknál feketés. Az udvarlási időszakban a kakas felfújja a mellkasát, szárnyait a földön húzva táncol a tyúk irányába.

Tenyészdíszidőszak a tavaszi időszakban, március végén, április elején kezdődik. Saját tapasztalataim alapján a legjobb, ha páronként, vagy maximum trióban tenyészhető jól. A tyúk a tenyészdíszidőszak alatt 10-12 fehér alapú halvány barna pettyezett tojást rak. A tojások kelési ideje 23-24 nap. Tapasztalatom szerint a keltetőgéppel történő keltetés esetén a hőmérsékletet tekintve a 38,1 °C a legoptimálisabb az embrionális fejlődés időszakában. Az első 20-21 napban 60 - 65% páratartalom, majd az utolsó napokban a 75-80 % páratartalom a megfelelő a csibék keléséhez. A kikelt csibék elevenek, világos alapon barna csíkozásúak, apró pihetollbőbitával a fejükön, sötétbarna homlokkal (csak a sötétbarna homlokrész alapján különböztethetők meg a copfos fűrj csibéitől).

Mint minden fűrjcsibére, rájuk is megfelelően igaz az, hogy a hőigényük eléggé magas. A kelést követő egy hétben igénylik a 37,5 °C hőmérsékletet, majd ezt követően a hőmérséklet fokozatos csökkentése szükséges.

Ez évi harmadik kiadványunkat ajánljuk figyelmébe. Siroki Zoltán közel 40 éve papírra vetett írása mellett ismét két érdekes írást talál az Olvasó 51. füzetünkben. A muskápinty valaha egy igen gyakori, közönséges egzóta volt, mindamellett sikeres tenyésztése akkoriban sem volt magától értetődő. Napjainkra azonban a ritkaságok között tartjuk számon. Köszönjük Kolonicsné Tirbusz Tímeának a részletes tenyészbeszámolót a fajról. Néhány elhivatott tenyésztő munkája révén talán ismét gyakoribb díszmadár lehet ez az érdekes Lonchura faj.

A kékpikkelyes fűrj szintén nem mondható gyakori fajnak a voliereinkben. Igen ritkán találkozhatunk a fajt bemutató írással, így ismét köszönettel tartozunk Bencsik Dominik tenyésztőtársunknak, hogy hiánypótló írásával segít jobban megismerni ezt a szépséges fűrjfélet.

Közeledik Alapítványunk ünnepélyes díjátadója. A 2024. évi Siroki-díj a november 7.-10. között megrendezett XXI. Pannónia Kupán, Budapesten, a Vasúttörténeti parkban kerül átadásra, november 10.-én vasárnap délután.

A díjazott minden évben egy olyan elismert tenyésztő, aki több évtizedes tenyésztői múltja mellett a hazai szervezeti életben is aktívan tevékenykedett, tevékenykedik, emellett ismeretterjesztő munkát is végez. Az idei évben is a hazai madarászeletben jól ismert, kiváló szakembernek ítélte oda Alapítványunk kuratóriuma a díjat.

A vándorserlegre 24.-ként kerül fel a neve, megőrizve munkásságának emlékét ezen a módon is az utók számára. Várunk minden Madárbarátot a kiállításra, és az azt követő ünnepélyes díjátadóra!

VÁLOGATÁS SIROKI ZOLTÁN ISMERETTERJESZTŐ ÍRÁSAIBÓL 51. RÉSZ

Az atlaszpinty (*Hypochera chalybeata*)

Azt mindenki tudja, hogy a kakukk huncut madár. Maga nem költ, hanem tojásait nála rendszeren jóval kisebb madarak fészkébe csempészi be és fiókáit a gazdamadarakkal nevelteti fel. Egy fészekbe csak egy tojást helyez el. A kikelt kakukkfióka fészektestvéreit kitúrja a fészekből, hogy egymaga maradjon. Azt azonban már kevesen tudják, hogy a szövőmadarak családjába is tartoznak olyan madarak, melyek költésparaziták, tehát a kakukkhöz hasonlóan viselkednek. Ilyen többek között az Afrikában honos atlaszpinty is.

A nászruhás hím sötét acélkék, vagy acélzöld színű. Csőre fehér, lába piros. A tojó verébszínű, ilyen a hím is nyugalmi tollazatban. Hazájában előszeretettel tartózkodik az emberlakta helyek közelében. A bennszülöttek falvaiban az udvarokon veréb módjára kutat élelem után, gyakran az amarantnak nevezett díszpintyek társaságában. Ezen nem is lehet csodálkozni, mert gazdamadara főleg a piros amarant. Az atlaszpinty fiókák nem csak színben, nagyságban és viselkedésben is hasonlítanak az amarant csemetékhez, hanem mindkét faj torokrajzolata is tökéletesen megegyezik. Az atlaszpinty fióka együtt nő fel a gazdamadár ivadékaival anélkül, hogy azok közül egy is elpusztulna. Hazai megfigyelések szerint az atlasz tojó kidobja az amarant tojások egy részét.

Az atlaszpinty a legközönségesebb exóták egyike. Nyugalmi tollazatban békés természetű, a legkisebb exótával is jól megfér. A nászruhás hímek azonban rendkívül nyugtalanok és civódó természetűek. A náluk gyengébb madarakat zavarják a költésben. Ennek ellenére a legkedvesebb madaraim közé tartoztak. Egyik hazai tenyésztőnek gazdagon benépesített volierjében 2 pár amarant is nevelt 1-1 atlaszpintyet. Ha atlaszpintyet akarunk tenyészteni, ajánlatos egy volierben több amarantpárt tartani egy pár atlasz részére. Ha netán az atlaszpinty a földre tojné tojásait, amarantok hiányában dajkaszolgálatra a japáni sirályka is igénybe vehető...

Kézirat, 1987.01.05.



A szülők még javában pihennek, de lassan újra szeptember és kezdődik minden előről...

Kolonicsné Tirbusz Tímea

Ezután már semmi fennakadás nem volt, a kicsik 3 hetes korukban 1-2 nap alatt kirepültek az odúból. Mindegyik szép, egészséges barna tollazatú volt, teljesen egyformák. 2 hétig még együtt volt a család, majd leválasztottam őket.... Ezt követően újabb tojásrakásba kezdtek a szülők, ami minden probléma nélkül meg is történt még kétszer.



Ettől az 1 párostól 2023-ban 13 db utódot sikerült meggyűzőzöm és leválasztani. Ezek a fiatalok még mindig itt repkednek a röpdémbe és lassan elérik felnőtt kori tollazatukat.

TENYÉSZTŐI BESZÁMOLÓK A HAZÁNKBAN TENYÉSZTETT RITKA MADÁRFAJOK TENYÉSZEREDMÉNYEIRŐL 72. RÉSZ

A muskátzpinty (*Lonchura punctulata*) tartása és tenyésztése

Kezdjük az elején... ami nem is tudom mikor kezdődött ...

Amióta az eszemet tudom, mindig is voltak otthon madaraink (is). Még kislány koromban szüleim vettek egy hím kanárit, mondván milyen szépen énekel. Talán ekkor kezdődött...!? Ezt most is köszönöm neki! Ezt követte egy másik hím, majd egy tojó, majd még 1 tojó.... És beindult az a bizonyos mókuskerek, amiben a mai napig benne vagyok....

Teltek az évek és a madarak száma és fajtája egyre csak bővült.... Eleinte csak kanárik voltak, majd bővült a kis csapat hullámos-, törpe-, nimfa-, rozella papagájokkal, festett asztrilddal, káka-, zebra-, ékfarkú pintyekkel...

Voltak sikerek, de kudarcok is bőven a több tizenéves madarászás alatt. De szépen lassan kiderült, hogy a pintyek lesznek a befutók nálam. Eleinte a gould amandinákkal foglalkoztam, de úgy éreztem, hogy más pintyek is szőba jöhetnek, így keresgélni kezdtem tenyésztőtársak körében.... Így esett választásom a muskátzpintyekre.



Sokan első ránézésre sirálykát látnak „csak” benne, de alapos szemrevételezés után azért kiderül, hogy a látszat csal!

Kíváncsian és nagy lelkesedéssel álltam a kihívás előtt.

Sikerült elsőre egy párt beszereznem, mert külsőre a nemek teljesen egyformák, az ének alapján lehet biztosan eldönteni ki lesz a hím a csapatban.

A muskátpinty (*Lonchura punctulata*) a díszpintyfélék (*Estrildidae*) családjába tartozó faj.

A trópusi Ázsia déli részén, Indiában, Sri-Lankán, Kína déli részén, Tajvanon, Laosban, Kambodzsában, Vietnámban, Malajziában, Indonézia egyes szigetein (így Szumátrán, Jáván, Bali, Lombok és Celebesz szigetén) valamint a Fülöp-szigeteken honos.

Kínai alfaját (*Lonchura punctulata topeia*) betelepítették Ausztrália keleti részébe, ahol mára igen nagy populációja él, és konkurens fajtáknál lép fel az ausztrál nádpinty fajokkal szemben.

Testhossza 10-12 cm. A nemek hasonlóak. Arca és torka sötétbarna, háta és szárnya gesztenyebarna, melle és hasi oldala gyöngyös, a hasa fehér. Étrendje kiváló minőségű trópusi pintymag keverék, gyömmag keverék, lisztkeverék, főtt tojás, hangyatojás, csíráztatott magok, lágyeléség.

Szaporodási időszaka októbertől áprilisig tart. A fészek építéséhez előszeretettel használ friss-zöld fűszálakat. Fészekalja 4-10 fehér tojásból áll, melyen 12-14 napig kotlik. A fiatal példányok 19-23 nap után hagyják el a fészket.

A sikeresen beszerzett pár 2 hetes karantén után otthon kapott egy kényelmes röpdében, néhány sirályka, gould- és cerezs amandina társaságában. Szerencsére minden madár békésen vette tudomásul, hogy új lakók érkeztek és semmi vita nem volt a röpdében. Itt hetekig figyeltem őket. Nagy volt a harmónia a 2 madár között, mondhatni működött a kémia. Együtt repkedtek, együtt ettek-ittak, és természetesen együtt, összébújva aludtak.

Nálam ősszel szeptember-október tájékán kezdődik a tenyésztési szezon. Ilyenkor a madarakat elkezdem felkészíteni a közelgő költési-nevelési időszakra. Változatosabb magkeveréket (DN-84), folyamatosan emelve a mennyiséget és a heti sűrűséget, lágyeléséget (WM) és csíráztatott magot, illetve Perle Morbide-t is kezdek nekik adagolni. Emellett természetesen alap szükséglet a gritt, a szárított, összetört tojáshéj és a szépiat.

A muskátpintyeket a gouldokkal ellentétben nem szedem szét külön kalitkába ez idő alatt. Együtt készülnek fel a szülői teendőikre! 3-4 hét után, illetve amikor látom, hogy a hím kezdi összeszedgetni a különféle füvek elpotyogott szálait, külön kalitka kerülnek és megkapják a várva várt, elől nyitott pinto odút, amit szinte azonnal szemügyre is vesznek. Hosszú, száraz füvet csíptetek fel nekik, amit előszeretettel fel is használnak. Pár nap alatt el is készült a csinos fészek. Pár nap elteltével, ha minden a nagykönyv szerint történik megjelenik az első tojás. Szerencsére nálam ez így is történt.

Mivel új madárral volt dolgom, nem tudtam mire számíthatok, ezért egyidőben 1 pár sirálykát is „elindítottam” a muskátokkal együtt, biztos, ami biztos. Utólag kiderült nem kellett volna.

Szinte egyidőben mindkét párnál elkezdtek megjelenni a tojások. Tudtam, hogy a sirálykákkal nem lesz gond, de biztosra akartam menni, ezért miután a muskátoknál meglett az 5. tojás, kicseréltem őket a sirályka tojásokkal. Szerencsére ez a pár perces beavatkozás nem zavarta meg a muskátokat, és a csere végétével máris visszatáltak a fészekbe, és kezdődött a 14 napos visszaszámolás....

Félibőben meglámpáztam a sirályka alatt lévő tojásokat és nagy meglepetésemre 5/5 fias volt. A muskátok alatt lévő tojásokat nem néztem, mert nem akartam őket zargatni, gondoltam a sirálykák is megtették a dolgukat tojásrakás előtt.

Eljött a kelés ideje és szerencsére minden kismadár kikelt.



A sirályka szépen nevelgette a muskát gyerekeket, a muskátok pedig a sirályka gyerekeket. 3 nap után, miután láttam, hogy a muskátok jó szülőnek bizonyulnak gondoltam egy bátrát és visszacseréltem a kikelt fiókákat. Egyszerre keltek, egyformán növegték...ránézésre nem volt különbség a 2 kis család között. Ez is bejött...gyors csere után már mindenki a saját fiókáját etette, nevelgette. Kb. 1 hetes korban meg is kapták a gyűrűket. Itt viszont történt egy kis baleset....

Másnap, amikor ellenőriztem, hogy minden gyűrű a helyén, akkor vettem észre, hogy az egyik kicsinek hiányzik több lábujja. Gyűrű sehol.... Gondolom, a szülők próbálták leszedni a lábáról. Nem tudom... Szerencsére a másik 4 gyűrű a helyén volt. A sérült kismadarat 3 hiányzó lábujj miatt kivettem az odúból és....